

Список використаної літератури

1. Шиткина И. С. Корпоративное право: Учебный курс, второе издание, переработанное и дополненное [Текст]/ И. С. Шиткина. – М. : Волтерс Клувер, 2008. – 500 с.
2. Костюк О. М. Корпоративное управление в банке [Текст]: монографія / О.М. Костюк. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 332 с.
3. Кириловых А. А. Корпоративное право : курс лекций [Текст]/ А. А. Кириловых. – М. : «ЮСТИЦИНФОРМ», 2009. – 192 с.
4. Степанов Д. И. Феномен корпоративного контроля [Текст]/ Д. И. Степанов // Вестник гражданского права. – 2009. – № 3. – 206 с.
5. Смітюх А. В. Корпоративне право у схемах [Текст]: навчальний посібник / А.В. Смітюх. – Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2017. – 322 с.
6. Ігнат'єва І. А. Корпоративне управління : підручник [Текст] / І. А. Ігнат'єва, О. І. Гарафонова. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 600 с.

Т. Д. Стасюк

студ. II курсу магістратури

спеціальність «Право»

Науковий керівник: к.ю.н., проф. Т.В. Степанова

РОЗРОБКА КОДЕКСУ УКРАЇНИ З ПРОЦЕДУР БАНКРУТСТВА ЯК ПІДСТАВА ДЛЯ ВИОКРЕМЛЕННЯ ГАЛУЗІ КОНКУРСНОГО ПРАВА

Сучасні правові акти, що регламентують неспроможність (банкрутство) певних суб'єктів, потребують реформування. На початку 2018 р. у Верховну Раду на перше читання було винесено Кодекс України з процедур банкрутства. Прийняття вказаного акту визначатиме появу в Україні нової галузі – конкурсного права. Утворення нових галузей є закономірним наслідком об'єктивних змін, що відбуваються в соціально-політичній системі.

Галузь права слід розуміти не тільки в широкому, але й у вузькому значенні як об'єднання правових норм, за допомогою яких здійснюється регулювання однорідних суспільних відносин за допомогою використання специфічного методу правового регулювання для досягнення певної соціальної цілі [1]. Визначимось, чи властиві конкурсному праву ознаки галузі.

1. Значний нормативний обсяг. Конкурсне право, як сукупність норм, одержало правове закріплення в Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», главі 23 Господарського кодексу України, ст. 53 Цивільного кодексу України. Також норми права, які регулюють правовідносини у сфері банкрутства, містяться у законах України «Про

акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про банки і банківську діяльність» «Про кооперацію», «Про фермерське господарство», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про іпотеку», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про аудиторську діяльність» та інш., Кодексом законів про працю та ще безліччю підзаконних нормативно-правових актів центральних органів державної влади.

2. Однорідність, як ознака галузі права, визначається певною сферою якісно однорідних суспільних відносин (майнових, немайнових, організаційних та ін.), які вона впорядковує. Аналіз правовідносин вказує на декілька відокремлених предметів правового регулювання, які розмежовуються на рівні генеральних інститутів права. По-перше – це правовідносини неспроможності, що пов'язані з управлінням господарською діяльністю та організацією виробничого процесу неплатоспроможної юридичної особи-підприємства, до якого застосовується комплекс заходів щодо відновлення платоспроможності (розпорядження майном, санація, мирова угода) і задоволення вимог кредиторів. По-друге – це правовідносини банкрутства, що пов'язані із здійсненням процедури ліквідації банкрута, які мають на меті припинення діяльності банкрута і продаж його майна для задоволення вимог кредиторів [2]. Також до особливих правовідносин, притаманних лише конкурсному праву, слід віднести відносини між арбітражним керуючим (розпорядником майна, керуючим санацією, ліквідатором) та державним органом з питань банкрутства Міністерства юстиції та іншими органами державної влади, господарським судом; між арбітражним керуючим (розпорядником майна, керуючим санацією, ліквідатором) та боржником, кредиторами та іншими особами які беруть участь у конкурсному провадженні на різних його стадіях.

3. Ще однією ознакою виокремлення у самостійну галузь є особливий суб'єктний склад та особливості правового статусу суб'єктів. За ГПК України суб'єктами провадження виступають позивач і відповідач. У конкурсних відносинах беруть участь боржник, кредитори, органи кредиторів (збори, комітет), органи юридичної особи – боржника, державні органи, що регулюють і контролюють дії суб'єктів, господарський суд. Ще один специфічний суб'єкт конкурсного права – арбітражний керуючий, який в залежності від стадії провадження та застосуванню того чи іншого

правового режиму набуває різного статусу: розпорядника майна, керуючого санацією або ліквідатора.

4. Галузі права різняться за своєрідністю предмета та метода правового регулювання. Конкурсне право походить від терміну «конкурс», який розглядають як метод правового регулювання правовідносин неплатоспроможності. Це сукупність правових засобів і прийомів, які закріплені в законодавстві про банкрутство та інших нормах, з використанням яких досягається практичний результат, що є завданням провадження у справі про банкрутство – заміна неефективного керівного органу боржника та власника боржника від управління юридичною особою, організація нового управління господарською діяльністю боржника та його майном з метою повного відробітку боргу, або прийняття рішення про продаж майна боржника з метою часткового задоволення вимог кредиторів та ліквідацію банкрута. Оскільки конкурсне право слід віднести до окремої комплексної галузі права, яка має ознаки похідної від галузі господарського права, то методи перекликаються з нею, але мають свої особливості.

Регулювання процесів неспроможності і банкрутства ґрунтується на принципах економічної доцільності та методі субординації у відносинах між різними суб'єктами права: судом, арбітражним керуючим, комітетом кредиторів та окремим кредитором. У той же час, правовідносини між окремими кредиторами у їх взаємному статусі, не враховуючи лише обсяг права голосу, також засновуються на методі диспозитивного регулювання, що характеризується відносинами юридичної рівності. Такий спосіб впливу на суб'єктів економічних відносин визначає метод координації.

5. Власна структура. Основні генеральні інститути конкурсного права: процедури (підінститути розпорядження майном, оздоровлення, мирової угоди, ліквідації); інститут арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) та інші.

6. Відносні самостійність і завершеність – як ознака галузі конкурсного права – є об'єднанням норм права, автономним від інших галузей. Її головне призначення – забезпечити впорядкування суспільних відносин певного роду сукупністю специфічних правових засобів.

7. Власний (галузевий) режим правового регулювання. В результаті відкриття справи про банкрутство боржник потрапляє під дію правових режимів, визначених Законом про банкрутство, що

обмежують права власника, право господарського відання, право оперативного управління та інші належні йому речові права. За умовами дії правовий режим неплатоспроможності є надзвичайним, оскільки передбачає регулювання суспільних відносин в умовах надзвичайного стану, що потребує залучення спеціальних правових засобів, які обмежують права учасників господарських відносин порівняно зі звичайним правовим режимом.

8. Галузевий понятійний апарат. Конкурсне право є складним правовим явищем, структурні елементи якого поєднуються тісними системними взаємозв'язками. Серед основних елементів системи конкурсного права варто виокремити такі:

- законодавство, як зовнішня форма виразу норм із регулювання відносин неплатоспроможності;
- правова ідеологія, зокрема правосвідомість, доктрини конкурсного права, теорії, правова культура тощо;
- правова політика, а саме правотворча діяльність у цій сфері в контексті існуючої цільової спрямованості конкурсного законодавства;
- судова та інша юридична практика;
- інші правові явища (принципи конкурсного права, правовий статус учасників відносин неспроможності, процесуальні механізми тощо).

З урахуванням вищевказаного слід визначитися з обґрунтованістю виокремлення нової галузі – конкурсного права.

Список використаної літератури

1. Общетеоретическая юриспруденция. Учебный курс: учебник [Текст]/ Под ред. Ю.Н.Оборотова. – Одесса: Феникс, 2011. – 436 с.
2. Пригуза П. Д. Правове регулювання процедур банкрутства юридичної особи – відсутнього боржника[Текст]: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / П.Д.Пригуза; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. – К., 2011. – 20 с.

О. Р. Чебану

студ. I курсу магістратури

спеціальність «Право»

Науковий керівник: к.ю.н., доц. А. В. Смітюх

КОРПОРАТИВНІ ДОГОВОРИ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

15 лютого 2018 р. Президентом України був підписаний прийнятий ще 23 березня 2017 р. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо корпоративних дого-